

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2023

1022/2023

Vuoden 2023 II lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11

euroa

11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	-502 825 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	401 000 000
01. Ansio- ja pääomatuloverot, lisäystä	465 000 000
02. Yhteisövero, vähennystä	-259 000 000
03. Korkotulojen lähdevero, vähennystä	-124 000 000
04. Perintö- ja lahjaverot, lisäystä	319 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	-365 400 000
01. Arvonlisävero, vähennystä	-393 000 000
03. Apteekkivero, lisäystä	27 600 000
08. Valmisteverot	-196 000 000
04. Alkoholijuomaverot, vähennystä	-43 000 000
07. Energiaverot, vähennystä	-153 000 000
10. Muut verot	-343 000 000
03. Autovero, vähennystä	-144 000 000
05. Varainsiirtovero, vähennystä	-199 000 000
19. Muut veronluonteiset tulot	575 000
09. Muut verotulot, lisäystä	500 000

HE 15/2023 vp
VaVM 3/2023 vp
EK 14/2023 vp

11. Rahoitusvakausviraston hallintomaksut, lisäystä 75 000

Osasto 12

12. SEKALAISET TULOT	432 414 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	1 544 000
99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot, lisäystä	1 544 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	2 000 000
20. Ulosottomaksut, lisäystä	2 000 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	23 567 000
99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	23 567 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	6 000 000
51. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset, lisäystä	6 000 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	15 828 000
10. Hallinnonalan virastojen tulot, lisäystä	15 828 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	135 075 000
20. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot, lisäystä	75 000
99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä	135 000 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	7 400 000
99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä ...	7 400 000
39. Muut sekalaiset tulot	241 000 000
04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset, lisäystä	400 000 000
20. Elpymis- ja palautumistukivälineen tulot, vähennystä	-159 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	101 800 000
01. Korkotulot	201 800 000
07. Korot talletuksista, lisäystä	201 800 000
04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta	-100 000 000
01. Osuus Suomen Pankin voitosta, vähennystä	-100 000 000

1022/2023

Osasto 15

15. LAINAT	-248 708 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-248 708 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-248 708 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:

-217 319 000

1022/2023

MÄÄRÄRAHAT

Pääloukka 21

	euroa
21. EDUSKUNTA	—
10. Eduskunnan kanslia	—
01. Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)	—

Pääloukka 22

22. TASAVALLAN PRESIDENTTI	164 000
02. Tasavallan presidentin kanslia	164 000
01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	164 000

Pääloukka 23

23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA	344 086 000
01. Hallinto	3 972 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 946 000
02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha), lisäystä	2 026 000
10. Omistajaohjaus	340 000 000
87. Pääomasijoitus Suomen Malmijalostus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)	340 000 000
30. Oikeuskanslerinvirasto	114 000
01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	114 000

Pääloukka 24

24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA	7 359 000
01. Ulkoasiainhallinto	5 883 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 583 000
20. Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 300 000

10. Kriisinhallinta	—
20. Suomalaisien kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)	—
30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö	1 476 000
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 476 000
89. Laina- ja investointimuotoinen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	—

Pääluku 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	24 650 000
01. Ministeriö ja hallinto	3 930 000
01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ...	763 000
03. Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	339 000
05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	263 000
20. Erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000
50. Avustukset (kiinteä määräraha), vähennystä	-435 000
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu	11 559 000
01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	251 000
02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	359 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 595 000
04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 354 000
50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta	2 679 000
01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 939 000
95. Ulosoton säilytettävänä olevien varojen korkomenot (arviomääräraha), vähennystä	-260 000
30. Syyttäjät	1 556 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 556 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano	4 926 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 926 000

50. Vaalimenot	—
20. Vaalimenot (arviomääräraha)	—

Pääloukka 26

26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	61 436 000
01. Hallinto	897 000
01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	759 000
04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	68 000
26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)	—
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	70 000
10. Poliisitoimi	23 256 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	21 778 000
02. Suojelupoliisin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 478 000
20. Rajavartiolaitos	6 986 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	6 986 000
30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta	1 767 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	39 000
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..	1 461 000
03. Pelastusopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	267 000
40. Maahanmuutto	28 530 000
01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 930 000
63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha), lisäystä	25 600 000

Pääloukka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	212 623 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	-240 549 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-549 000
29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), vähennystä	-240 000 000
66. Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	—
10. Sotilaallinen maanpuolustus	449 625 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	133 263 000

1022/2023

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	304 391 000
19. Monitoimihävittäjien hankinta (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	12 256 000
50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha), vähennystä	-285 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	3 547 000
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 547 000
Pääluku 28	
28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	-343 708 000
01. Hallinto	13 465 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 465 000
29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	12 000 000
10. Verotus ja tulli	33 283 000
01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	13 668 000
02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	4 198 000
03. Kansallisen tulorekisterin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	117 000
63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha), lisäystä	2 300 000
95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000
97. Autoveron vientipalautus (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
20. Palvelut valtioyhteisölle	769 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	769 000
88. Senaatti-konsernin liikelaitokset	—
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	2 577 000
01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 320 000
02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	104 000
03. Digi- ja väestötietoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 153 000
40. Valtion alue- ja paikallishallinto	1 733 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 733 000
50. Eläkkeet ja korvaukset	6 000 000
63. Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemeno (arviomääräraha), lisäystä	6 000 000

70. Valtionhallinnon kehittäminen	30 000 000
05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	7 279 000
30. Ahvenanmaan tasotusmaksu (arviomääräraha), vähennystä	-821 000
34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha), lisäystä	8 100 000
89. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus	-12 720 000
31. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitus (arviomääräraha), vähennystä	-12 720 000
90. Kuntien tukeminen	23 831 000
30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha), lisäystä	20 331 000
32. Valtionavustus kuntien kannustinjärjestelmiin (siirtomääräraha 3 v)	3 500 000
92. EU ja kansainväliset järjestöt	-449 925 000
03. Rahoitusvakausviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	75 000
69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha), vähennystä	-450 000 000

Päälukko 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	24 844 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	11 280 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	712 000
02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	707 000
03. Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	183 000
04. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	13 000
21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)	—
53. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 665 000
10. Varhaiskasvatusta, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö	-79 001 000
01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	999 000
30. Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), vähennystä	-80 000 000

20. Ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus	154 000
01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	154 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	4 830 000
01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	330 000
02. Kansallisarkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	389 000
03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	137 000
04. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-468 000
51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000
66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha), lisäystä	1 442 000
70. Opintotuki	87 418 000
01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	18 000
52. Opintolainojen valtiontakaus (arviomääräraha), lisäystä	54 500 000
57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha), lisäystä ...	5 000 000
59. Koulumatkatuki (arviomääräraha), lisäystä	27 900 000
80. Taide ja kulttuuri	333 000
01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	145 000
03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	43 000
04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	509 000
05. Saavutettavuuskirjasto Celian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	93 000
06. Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	139 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 290 000
51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha), lisäystä	330 000
53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha), lisäystä	364 000
91. Nuorisotyö	-170 000
50. Rahapelitoiminnan tuotot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha), vähennystä	-170 000

Päälukko 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-44 881 000
01. Hallinto ja tutkimus	4 604 000
01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	767 000

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 837 000
29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	2 000 000
10. Maaseudun kehittäminen	-42 000 000
40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-4 000 000
41. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000
44. Maatalouden ja maaseudun yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-58 000 000
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Maa- ja elintarviketalous	-13 393 000
01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 907 000
20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha), lisäystä	10 700 000
42. Turvepeltojen ilmastotoimet (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-30 000 000
47. Ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 000 000
40. Luonnonvaratalous	3 880 000
21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	149 000
40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha), lisäystä ..	315 000
42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 486 000
46. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	930 000
64. Metsähallitus	86 000
50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	86 000
70. Maanmittaus ja asunto-osakkeiden kirjaaminen	1 942 000
01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 942 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	107 822 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	8 983 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	506 000
02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 309 000
03. Väyläviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 392 000
04. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	966 000

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	4 810 000
10. Liikenne- ja viestintäverkot	97 889 000
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	63 255 000
30. Avustukset liikenne- ja viestintäverkkoihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 053 000
31. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	13 353 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	19 228 000
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	950 000
50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	300 000
51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	650 000
Päälukko 32	
32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	-429 310 000
01. Hallinto	19 304 000
01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 417 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 493 000
03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	7 298 000
04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	759 000
05. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 151 000
06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	546 000
07. Patenti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 125 000
08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	541 000
09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	224 000
10. Digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-1 000 000
20. Uudistuminen ja vähähiilisyys	-280 369 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	23 800 000
41. Energiatuki (arviomääräraha), vähennystä	-264 414 000
43. Energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuki (arviomääräraha), vähennystä	-30 000 000
48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha), lisäystä	50 245 000
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha), lisäystä	40 000 000

88. Pääomasijoitus Ilmastorahasto Oy:lle (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-100 000 000
30. Työllisyys ja yrittäjyys	-26 384 000
32. Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (siirtomääräraha 2 v)	—
40. Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 221 000
51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 105 000
55. Toimet työurien pidentämiseksi (arviomääräraha)	—
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesio- ja rakennepolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha), vähennystä	-30 000 000
95. Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha), lisäystä	1 500 000
40. Yritysten erityisrahoitus	-106 861 000
47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha), vähennystä	-20 000 000
49. Takautuvasti maksettava sähköhyvyitys (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-100 000 000
60. Siirrot hallinnonalan rahastoihin (arviomääräraha), lisäystä	13 134 000
95. Tuotonvaihtosopimus- ja suojausmenot (arviomääräraha), lisäystä	5 000
50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen	-35 000 000
30. Valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä (arviomääräraha), vähennystä	-35 000 000

Pääluku 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	95 211 000
01. Hallinto	12 702 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	926 000
06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 559 000
07. Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	217 000
25. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta (siirtomääräraha 3 v)	—
29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
02. Valvonta	4 268 000
03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	368 000
05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	396 000

06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	151 000
07. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	912 000
09. Lääkeasioiden tiekartan toimeenpano (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha), lisäystä	2 441 000
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	2 489 000
04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 887 000
50. Valtionosuus Työterveyslaitoksen toimintaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	602 000
10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja erät palvelut	—
54. Asumistuki (arviomääräraha), vähennystä	-20 000 000
57. Perustoimeentulotuki (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000
20. Työttömyysturva	-80 000 000
50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha), vähennystä	-80 000 000
30. Sairausvakuutus	—
60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	—
40. Eläkkeet	16 766 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	15 951 000
54. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha), lisäystä	815 000
60. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukeminen	31 786 000
35. Valtion rahoitus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön opiskeluterveydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v)	—
61. Elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	31 786 000
70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen	107 200 000
20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	107 200 000

Pääloukka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	-9 615 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	1 676 000
01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 092 000
04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	584 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	585 000
22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	—
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	585 000
61. Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	—
63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	-11 876 000
01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-731 000
04. Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen (siirtomääräraha 3 v)	—
37. Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-145 000
52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	9 500 000
54. Avustukset asuntoyhteisöille takautuvasta hyvityksestä sähkökeskuslämmitykseen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-20 500 000

Pääloukka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	-268 000 000
01. Valtionvelan korko	-268 000 000
90. Valtionvelan korko (arviomääräraha), vähennystä	-268 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**-217 319 000**

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 465 000 000 euroa.

02. Yhteisövero

Momentilta vähennetään 259 000 000 euroa.

03. Korkotulojen lähdevero

Momentilta vähennetään 124 000 000 euroa.

04. Perintö- ja lahjaverot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 319 000 000 euroa.

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero

Momentilta vähennetään 393 000 000 euroa.

03. Apteekkivero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 27 600 000 euroa.

08. Valmisteverot

04. Alkoholijuomaverot

Momentilta vähennetään 43 000 000 euroa.

07. Energiaverot

Momentilta vähennetään 153 000 000 euroa.

10. Muut verot

03. Autovero

Momentilta vähennetään 144 000 000 euroa.

05. Varainsiirtovero

Momentilta vähennetään 199 000 000 euroa.

19. Muut veronluonteiset tulot

09. Muut verotulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 500 000 euroa.

11. Rahoitusvakausviraston hallintomaksut

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 75 000 euroa.

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoministeriön hallinnonala

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 544 000 euroa.

25. Oikeusministeriön hallinnonala

20. Ulosottomaksut

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 000 000 euroa.

27. Puolustusministeriön hallinnonala

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille myönnetään lisäystä 23 567 000 euroa.

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

51. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 6 000 000 euroa.

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Hallinnonalan virastojen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 15 828 000 euroa.

32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

20. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 75 000 euroa.

99. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 135 000 000 euroa.

33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 7 400 000 euroa.

39. Muut sekalaiset tulot

04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 400 000 000 euroa.

20. Elpymis- ja palautumistukivälineen tulot

Momentilta vähennetään 159 000 000 euroa.

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

01. Korkotulot

07. Korot talletuksista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 201 800 000 euroa.

04. Osuus valtion rahalaitosten voitosta

01. Osuus Suomen Pankin voitosta

Momentilta vähennetään 100 000 000 euroa.

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 248 708 000 euroa.

MÄÄRÄRAHAT

Pääloukka 21

EDUSKUNTA

10. Eduskunnan kanslia

01. Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös avustuksen maksamiseen Kyösti Kalliosta kertovalle dokumenttielokuvalla, K-A. Fagerholmin elämäkertahankkeelle sekä Ilkka Kanervan muistomerkillä.

Pääloukka 22

TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 164 000 euroa.

Pääloukka 23

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 946 000 euroa.

02. Ministereiden, heidän valtiosihteeriensä ja erityisavustajiensa palkkaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 026 000 euroa.

10. Omistajaohjaus

87. Pääomasijoitus Suomen Malmijalostus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 340 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Suomen Malmijalostus Oy:n oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 340 000 000 euroa.

30. Oikeuskanslerinvirasto

01. Oikeuskanslerinviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 114 000 euroa.

Pääloukka 24

ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 583 000 euroa.

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 300 000 euroa.

20. Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 300 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 300 000 euroa.

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisen kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	4 648 000
04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	5 242 000
05.	Yhteiset menot	6 854 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	1 289 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 560 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	17 830 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	628 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	887 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	8 704 000
23.	Naton Irakin koulutusoperaation menot	739 000
24.	EUNAVFOR MED, Irini-operaation menot	1 596 000
25.	EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot	703 000
26.	EUMAM/Ukrainan koulutusoperaation menot	4 420 000
Yhteensä		55 100 000

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö*66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 476 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Monenkeskinen yhteistyö	219 211 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ^a	190 170 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	28 691 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	66 271 000
5.	Humanitaarinen apu	92 000 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu- ja tukitoiminnot	5 695 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	1 600 000

8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle ja kehitysyhteistyötiedotukselle	87 950 000
9.	Korkotuki-instrumentti	22 900 000
Yhteensä		714 488 000

- a. Sisältää ministeriön ja Euroopan komission välisten yhteistoimintahankkeiden menoja yhteensä 4 415 000 euroa.

89. Laina- ja investointimuotoinen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa ja vuosilta 2021 ja 2022 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää lainojen myöntämiseen vakuutta vaatimatta Kansainväliselle kehitysrahastolle (IDA), Kansainväliselle maatalouden kehittämisrahastolle (IFAD), Vihreälle ilmastorahastolle (GCF) ja Afrikan kehitysrahastolle (ADF) ja niitä myönnettäessä voidaan luopua lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun lain (449/1988) 5 §:n edellyttämästä lainantajan erillisestä tilintarkastusoikeudesta. Lisäksi voidaan sopia lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta annetun valtioneuvoston asetuksen (450/1988) 5 ja 7 §:n sekä korkolain (633/1982) 4 ja 12 §:n säännöksiä matalammasta viivästys- ja lisäkorosta tai niiden perimättä jättämisestä.

Päälukka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 763 000 euroa.

03. Oikeusministeriön yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 339 000 euroa.

05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 263 000 euroa.

20. Erityismenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

50. Avustukset (kiinteä määräraha)

Momentilta vähennetään 435 000 euroa.

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

01. Korkeimman oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 251 000 euroa.

02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 359 000 euroa.

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 595 000 euroa.

04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 354 000 euroa.

50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

20. Maksuhäiriöt, ulosotto ja konkurssivalvonta

01. Ulosottolaitoksen ja konkurssivalvonnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 939 000 euroa.

95. Ulosoton säilytettävänä olevien varojen korkomenot (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 260 000 euroa.

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 556 000 euroa.

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 926 000 euroa.

50. Vaalimenot

20. Vaalimenot (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 3 500 000 euroa vaalipiirilautakuntien menojen kattamiseen.

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 759 000 euroa.

04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 68 000 euroa.

26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää kansainvälistä suojelua hakeneiden henkilöiden vastaanottovaiheessa turvapaikkamenettelystä ja vastaanottotoiminnasta Maahanmuuttovirastolle aiheutuviin siirto- ja kulutusmenoihin sekä enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkausmenoihin, joihin on varattu 1 911 000 euroa.

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 70 000 euroa.

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 21 778 000 euroa.

02. Suojelupoliisin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 478 000 euroa.

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 986 000 euroa.

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 39 000 euroa.

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 461 000 euroa.

03. Pelastusopiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 267 000 euroa.

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 930 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 5 100 000 euroa maailmanluokan automaatiota hyödyntävä digitaalinen infrastruktuuri osaajien maahanmuuton tueksi -investointikokonaisuuteen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 25 600 000 euroa.

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 549 000 euroa.

29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 240 000 000 euroa.

66. Jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 30 000 000 euroa.

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 133 263 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 2 100 000 euroa palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamiseen Puolustusvoimien toiminnallisiin tarpeisiin perustuen tai puolustusministeriön määräämäksi siirtymäajaksi puolustushallinnon rakennemuutoksen henkilöstöjärjestelyihin liittyvistä syistä tai muihin puolustushallinnon vastaaviin tarpeisiin perustuen

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2023 saa tehdä Puolustusvoimien toiminnan edellyttämiä materiaalin ja palvelujen hankintaan liittyviä pitkäaikaisia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua valtion talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2023—2028 enintään 143 471 000 euroa (Vuoden 2023 toimintamenojen tilausvaltuus).

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 304 391 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 279 440 000 euroa.

Valtuudet

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2023 Puolustusvoimat saa tehdä Ukrainaan luovutetun materiaallisen suorituskyvyn korvaushankintoihin liittyen uusia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua lisätalousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2023—2028 enintään 1 355 440 000 euroa (Ukrainan materiaalituen korvaushankinnat 2023 -tilausvaltuus, UKR 2023).

Momentin perusteluja muutetaan siten, että

1) Vuonna 2023 saa tehdä sotilaallisen maanpuolustuksen suorituskyvyn parantamiseksi Puolustusvoimien materiaalliseen kehittämiseen liittyen uusia sopimuksia siten, että niistä saa aiheutua talousarvion voimaantulopäivän valuuttakurssitasolla valtiolle menoja vuosina 2021—2031 enintään 826 524 000 euroa (Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen 2023 -tilausvaltuus PVKEH 2023).

2) Laivue 2020 -tilausvaltuuden enimmäismäärää kasvatetaan 230 008 000 euroa tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2018—2028 enintään 982 646 000 euroa.

3) Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2020 (PVKEH 2020) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 1 000 000 euroa tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2020—2027 enintään 21 240 000 euroa.

4) Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2021 (PVKEH 2021) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 44 580 000 euroa tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2021—2028 enintään 580 028 000 euroa.

5) Puolustusvoimien materiaalin kehittäminen 2022 (PVKEH 2022) -tilausvaltuuden enimmäismäärää vähennetään 75 693 000 euroa tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2022—2028 enintään 262 442 000 euroa.

6) Puolustuskyvyn parantaminen 2022 (PVPAR 2022) -tilausvaltuus enimmäismäärää vähennetään 4 570 000 euroa tilausvaltuuden maksatusaikaa muuttamatta siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2022—2027 enintään 1 734 130 000 euroa.

Vuoden 2019 talousarviossa myönnetystä viisivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 39 037 000 euroa ja vuosien 2020, 2021 ja 2022 talousarviossa viisivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 230 008 000 euroa.

19. Monitoimihävittäjien hankinta (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 12 256 000 euroa.

50. Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)

Momentilta vähennetään 285 000 euroa.

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 547 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	4 352 000
03.	Sotilastarkkailijatoiminnan menot	942 000

04.	Resolute Support -operaatio, Afganistan	3 850 000
05.	Irakin koulutusoperaation menot	6 502 000
06.	EUTM/Mosambikin koulutusoperaation menot	373 000
07.	Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	5 234 000
08.	Kriisinhallinnan joukkojen kehittämissuunnitelma	17 540 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	704 000
12.	EUNAVFOR MED Irini, Välimeren operaation menot	297 000
13.	EUMAM/Ukrainan koulutusoperaation menot	6 400 000
15.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	9 789 000
16.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	1 667 000
17.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	548 000
19.	Naton Irakin koulutusoperaation menot (NMI)	504 000
20.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämeneihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintameneihin	8 833 000
Yhteensä		67 535 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 465 000 euroa.

29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 12 000 000 euroa.

10. Verotus ja tulli

01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 668 000 euroa.

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 198 000 euroa.

03. Kansallisen tulorekisterin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 117 000 euroa.

63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 300 000 euroa.

95. Verotukseen liittyvät korkomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

97. Autoveron vientipalautus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

20. Palvelut valtioyhteisölle

01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 769 000 euroa.

88. Senaatti-konsernin liikelaitokset

5. Suostumukset

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöt -liikelaitos oikeutetaan siirtämään omistajahallinnastaan valtiovarainministeriölle ja valtiovarainministeriö siirtämään edelleen työ- ja elinkeinoministeriölle Espoon kaupungin Otaniemen kaupunginosassa sijaitseva kiinteistö 49-10-19-4 sillä sijaitsevine rakennuksineen yhteensä arvoltaan enintään 43 milj. euroa. Työ- ja elinkeinoministeriö oikeutetaan luovuttamaan mainittu omaisuus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:lle vastikkeetta.

Siirto Senaatti-kiinteistöistä merkitään ensisijaisesti liikelaitoksen lainaehdoin annetun pääoman vähennykseksi ja toissijaisesti muun oman pääoman vähennykseksi. Valtioneuvosto päättää hallinnonsiirron ja luovutuksen tarkemmista ehdoista.

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

01. Tilastokeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 320 000 euroa.

02. Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 104 000 euroa.

03. Digi- ja väestötietoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 153 000 euroa.

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 733 000 euroa.

50. Eläkkeet ja korvaukset

63. Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 euroa.

70. Valtionhallinnon kehittäminen

05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkausmenoihin.

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 euroa.

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 30 000 000 euroa.

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 821 000 euroa.

34. Ahvenanmaan verotasoitus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 8 100 000 euroa.

89. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus

31. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitus (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 12 720 000 euroa.

90. Kuntien tukeminen

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 331 000 euroa.

32. Valtionavustus kuntien kannustinjärjestelmiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 3 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen kunnille ja kuntayhtymille digitalisaatiota edistäviin hankkeisiin.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 500 000 euroa.

92. EU ja kansainväliset järjestöt

03. Rahoitusvakausrastin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 75 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määräraha budjetoidaan nettomäärärahana.

69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 450 000 000 euroa.

Päälukko 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 712 000 euroa.

02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 707 000 euroa.

03. Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 183 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus	4 560 000
2.	Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia	5 221 000
Yhteensä		9 781 000

04. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 12 350 000 euroa jatkuvan oppimisen uudistamiseen (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

21. Kansainvälinen yhteistyö (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää Erasmus-ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen kansallisten väliarvioiden kilpailutukseen ja toteutukseen.

53. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 665 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 18 665 000 euroa jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelman (RRF pilari3) mukaisten menojen ja avustusten maksamiseen osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 9 665 000 euroa.

10. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö*01. Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 999 000 euroa.

30. Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 80 000 000 euroa.

20. Ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus

01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 154 000 euroa.

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

01. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 330 000 euroa.

02. Kansallisarkiston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 389 000 euroa.

03. Kotimaisten kielten keskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 137 000 euroa.

04. Varastokirjaston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 468 000 euroa.

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 8 000 000 euroa kansallisiin tutkimusinfrastruktuureihin (RRF pilari3) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 442 000 euroa.

70. Opintotuki

01. Opintotuen muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 18 000 euroa.

52. Opintolainojen valtioneuvoston vuosittainen arviomääräraha

Momentille myönnetään lisäystä 54 500 000 euroa.

57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

59. Koulumatkatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 27 900 000 euroa.

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 145 000 euroa.

03. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 43 000 euroa.

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 509 000 euroa.

05. Saavutettavuuskirjasto Celiaan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 93 000 euroa.

06. Kansallisen audiovisuaalisen instituutin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 139 000 euroa.

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 290 000 euroa.

51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 330 000 euroa.

53. Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 364 000 euroa.

91. Nuorisotyö

50. Rahapelitoiminnan tuotot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 170 000 euroa.

Päälukka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja tutkimus

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 767 000 euroa.

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 837 000 euroa.

29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

10. Maaseudun kehittäminen

40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 4 000 000 euroa.

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 6 000 000 euroa.

41. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 euroa.

44. Maatalouden ja maaseudun yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 58 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 8 539 000 euroa komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2023/1465 mukaisten tukimuotojen kansalliseen täydentämiseen.

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 000 000 euroa.

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 10 000 000 euroa.

20. Maa- ja elintarviketalous

01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 907 000 euroa.

20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 700 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määräraha budjetoidaan eläinlääkintähuoltolain (765/2009) nojalla kunnille maksettavien korvausten osalta suoriteperustetta vastaavalla perusteella.

42. Turvepeltojen ilmastotoimet (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 30 000 000 euroa.

47. Ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää hallitusohjelman mukaisen suomalaisen puhtaan ruuan potentiaalin hyödyntämiseksi laadittavan kasvuohjelman ja kotimaisen ruuantuotannon pitkän aikavälin strategian laatimiseen ja toimeenpanoon.

40. Luonnonvaratalous

21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 149 000 euroa.

40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 315 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää Suomen ja Norjan väliin poroaitasopimukseen perustuvan poroesteaidan rakentamiseen liittyvien lunastustoimitusmenojen ja käyttöoikeuskorvausten maksamiseen kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) mukaisesti.

42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 486 000 euroa.

46. Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 930 000 euroa.

64. Metsähallitus

50. Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 86 000 euroa.

70. Maanmittaus ja asunto-osakkeiden kirjaaminen

01. Maanmittauslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 942 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 2 803 000 euroa huoneistotietojärjestelmään (RRF pilari2) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 506 000 euroa.

02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 309 000 euroa.

03. Väyläviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 392 000 euroa.

04. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 966 000 euroa.

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 4 810 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Verkkojen Eurooppa -välineestä (Connecting Europe Facility, CEF) Turun tunnin juna -hankkeelle myönnettyjen tukien siirtämiseen yhtiön käytettäväksi.

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä määrärahasta maksettavaa pääomaa saa käyttää myös suoraan liikenne- ja viestintäministeriön omistukseen perustettavan vain Pasilan ja Keravan välisen Lentoradan suunnitteluun keskittyvän hankeyhtiön toiminnasta aiheutuvien suunnittelukustannusten kattamiseen ja toiminnan organisoinnista syntyviin sekä muihin kustannuksiin. Valtion omistusosuus perustettavassa Lentoradan suunnittelu-yhtiössä on vähintään 51 prosenttia. Valtio sitoutuu pääomittamaan Lentoradan suunnittelu-yhtiötä sen arvioituja suunnittelu- ja toimintakuluja vastaavasta määrästä kuitenkin enintään 25 000 000 euroa. Valtion pääomitustarve kuitenkin pienenee siitä riippuen, kuinka moni Suomi-rata Oy:n osakas haluaa jatkaa Lentoradan suunnittelu-yhtiön omistajana.

10. Liikenne- ja viestintäverkot

20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 63 255 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että liikenteenohjausyhtiöltä hankittavaan palvelusopimukseen perustuvaan palvelumaksuun saa käyttää enintään 164 672 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 630 000 euroa.

30. Avustukset liikenne- ja viestintäverkkoihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 053 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 053 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Mellunmäki—Tikkurila—Aviapolis—lentoasema	1 880 000
Turun raitiotie	2 580 000
Lähijunaliikennealueen varikot	1 973 000
Länsi-Helsingin raitiotiet (ml. Vihdintien pikaraitiotie)	11 250 000
Tampereen raitiotie 2. vaihe	5 400 000
Viikki—Malmi pikaraitiotie	1 500 000
Sahansaarenkadun tieyhteys Kemin biotuotetehtaalle	2 000 000
Yhteensä	26 583 000

31. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 13 353 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 13 353 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen ja kuntien joukkoliikennehankkeet	17 103 000
Finavian lentoasemaverkoston ulkopuoliset lentoasemat ja lentopaikat	900 000
Yksityistieavustukset ja tiekuntien neuvonnasta aiheutuvat kulutusmenot	13 000 000
Yksityistieavustukset huoltovarmuuden ja kotimaisen puun saatavuuden varmistamiseksi	10 000 000
Yhteensä	41 003 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 19 228 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen

1) Koverharin meriväylän syventäminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 2 500 000 euroa

2) Vt 4 Hirvas—Rovaniemi—Vikajärvi suunnittelu liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 4 600 000 euroa

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen

3) Kontiomäki—Pesiökylä -radan parantaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 102 000 000 euroa

4) Espoon kaupunkirata liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 178 500 000 euroa

5) Vt 3 Hämeenkyrön ohitustie liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 69 200 000 euroa

6) Vt 5 Hurus—Hietanen tieosuuden kehittäminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 17 000 000 euroa

7) Vt 6 Korian kohta liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 15 500 000 euroa

8) Iisalmi—Ylivieska (sähköistys ja Iisalmen kolmioraide) liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 66 000 000 euroa

9) Kemin biotehtaan raideyhteydet, Kemin kohta liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 12 500 000 euroa

10) Helsinki—Riihimäki rataosan kapasiteetin lisääminen, 1. vaihe liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 163 000 000 euroa

11) Turun ratapihan kehittäminen ja Kupittaa—Turku kaksoisraiteen rakentaminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 81 000 000 euroa

12) Hailuodon kiinteä yhteys liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 121 000 000 euroa

13) Seinäjoki—Vaasa -radan suunnittelu liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 4 200 000 euroa.

Lisäksi hankkeen 4) tarkistetusta 178 500 000 euron valtuudesta 41 000 000 euron valtuuden käytön edellytyksenä on, että Espoon kaupunki ja Kirkkonummen kunta ovat päättäneet sitovasti Rantaradan varrelle kaavoitettavan lähijunaliikenteen varikon sijainnista viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä.

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut

50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 300 000 euroa.

51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 650 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Saimaan alueen luotsaukseen myönnettyä määrärahaa saa käyttää luotsauslain (561/2023) mukaisesti luotsauksen hintatukeen ja luotsausvalmiuden ylläpidosta luotsausyhtiölle aiheutuviin välttämättömiin kustannuksiin. Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös pienten ja keskisuurten yritysten kyberkompetenssihankkeiden kansalliseen omarahoitukseen sekä lain 971/2017 mukaisesti tukiiin.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 400 000 euroa.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Hankintatuki vaihtoehtoisilla käyttövoimilla kulkeville kuorma-autoille	1 000 000
Hankintatuki vaihtoehtoisilla käyttövoimilla kulkeville pakettiautoille	1 500 000
Hankintatuki vaihtoehtoisilla käyttövoimilla kulkeville henkilöautoille	400 000
Sanomalehtien määräaikainen jakelutuki	15 000 000
Tieliikenteen turvallisuustoiminta	9 100 000
Rautatieliikenteen ammattikoulutus	841 000
Saimaan alueen luotsauksen hintatuki ja tuki luotsauskaluston ylläpitoon	700 000
Venäjälle asetetuista pakotteista aiheutuneiden kustannusten kattaminen rautatiealalla toimiville yrityksille	283 000
Tiedonvälityksen ja uutisjulkaisujen tuki	7 000 000
Kansallinen omarahoitusosuus pk-yritysten kyberkompetenssihankkeisiin	250 000
Yhteensä	36 074 000

Päälukokka 32**TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA****01. Hallinto***01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 2 417 000 euroa.

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 490 000 euroa.

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 493 000 euroa.

03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 7 298 000 euroa.

04. Geologian tutkimuskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 759 000 euroa.

05. Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 151 000 euroa.

06. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 546 000 euroa.

07. Patentti- ja rekisterihallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 125 000 euroa.

08. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 541 000 euroa.

09. Energiaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 224 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 650 000 euroa takautuvasti maksettavasta väliaikaisesta sähköhyvityksestä annetun lain (275/2023) mukaisten hakemusten, y-tunnusasiakkaat mukaan lukien, käsittelyyn liittyviin henkilöstö- ja tietojärjestelmäkustannuksiin sekä muihin lain mukaisiin toimeenpanon kustannuksiin.

10. Digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 23 800 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2023 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 491 961 000 eurolla.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta 9 300 000 euroa on varattu innovatiivisten kasvuyritysten tukemiseen (RRF pilari3), 1 900 000 euroa terveys- ja hyvinvointiteknologioihin ja osaamiseen (RRF pilari3) sekä 300 000 euroa matkailualan kestäväen ja digitaalisen kasvun tukemiseen (RRF pilari3).

41. Energiatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 264 414 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2023 saa tehdä uusia sitoumuksia enintään 228 600 000 eurolla.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 1 767 000 euroa energiateknologian uusiin investointeihin (RRF pilari1), 5 000 000 euroa vähähiilisen vedyn sekä hiilidioksidin talteenottoon ja hyödyntämisen (RRF pilari1) ja 2 049 000 euroa teollisuuden prosessien suora sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen (RRF pilari1).

43. Energiaintensiivisen teollisuuden sähköistämistuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 30 000 000 euroa.

48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 50 245 000 euroa.

83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 40 000 000 euroa.

88. Pääomasijoitus Ilmastorahasto Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 100 000 000 euroa.

30. Työllisyys ja yrittäjyys

32. Valtionavustus kunnille Ohjaamoiden monialaisuuden vahvistamiseen (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2022 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärarahasta peruutetaan 1 500 000 euroa.

40. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 221 000 euroa.

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 105 000 euroa.

55. Toimet työurien pidentämiseksi (arviomääräraha)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että siirtomenoista muutosturvakoulutus budjetoidaan suoriteperusteisena ja 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki sekä kuntien velvoitetyöllistäminen budjetoidaan maksuperusteisena.

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesipolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 30 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että momentin myöntämisvaltuudesta 20 536 000 euroa ja määrärahasta 25 536 000 euroa kohdistuu ohjelmakauden 2021—2027 tekniseen tukeen.

95. *Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

40. Yritysten erityisrahoitus

47. *Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 20 000 000 euroa.

49. *Takautuvasti maksettava sähköhyvitys (siirtomääräraha 2 v)*

Momentilta vähennetään 100 000 000 euroa.

Momentin määräraha muutetaan kaksivuotiseksi siirtomäärärahaksi.

60. *Siirrot hallinnonalan rahastoihin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 13 134 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää huoltovarmuuspanostuksista aiheutuvien menojen maksamiseen Huoltovarmuusrahastolle.

95. *Tuotonvaihtosopimus- ja suojausmenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 euroa.

50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen

30. *Valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 35 000 000 euroa.

Päälukokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. *Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 926 000 euroa.

06. *Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 559 000 euroa.

07. Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 217 000 euroa.

25. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää analogisen tiedonhallinnan ohjauksen tehtäviin.

29. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

02. Valvonta

03. Säteilyturvakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 368 000 euroa.

05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 396 000 euroa.

06. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 151 000 euroa.

07. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 912 000 euroa.

09. Lääkeasioiden tiekartan toimeenpano (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuodelta 2021 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää vuodessa enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitetyn, palkkaamiseen toimenpideohjelman ohjaus- ja asiantuntijatehtäviin.

20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 441 000 euroa.

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 887 000 euroa.

50. Valtionosuus Työterveyslaitoksen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 602 000 euroa.

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut

54. Asumistuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 20 000 000 euroa.

57. Perustoimeentulotuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 euroa.

20. Työttömyysturva

50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 80 000 000 euroa.

30. Sairausvakuutus

60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Kansaneläkelaitos saa käyttää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaiseen harkinnanvaraiseen yksilökohtaiseen henkilökuntoutukseen enintään 64 700 000 euroa ja saman lain mukaisen yksilökohtaisen henkilökuntoutuksen kehittämishankkeisiin, sairauksien ehkäisemiseen sekä kuntoutusta, sairauksien ehkäisyä ja sairausvakuutusta koskeviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin enintään 6 900 000 euroa.

40. Eläkkeet

51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 15 951 000 euroa.

54. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 815 000 euroa.

60. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukeminen

35. Valtion rahoitus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön opiskeluterveydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 66 500 000 euroa korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2019) mukaisen valtion rahoituksen maksamiseen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa tarkoitettu hyväksyttävä opiskelijakohtainen kustannus on 320,16 euroa ja hyväksyttävät opiskeluterveydenhuollon kokonaiskustannukset arviolta 87 400 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuodelta 2022 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää enintään 1 185 000 euroa Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain 18 §:n mukaisen lisärahoituksen maksamiseen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle.

61. Elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 31 786 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmivuotisesta siirtomäärarahasta peruutetaan 31 786 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 79 427 000 euroa hoitotakuun toteutumisen edistämiseen sekä koronavirustilanteen aiheuttaman sosiaali- ja terveydenhuollon hoito-, kuntoutus- ja palvelueläinpurkuun (RRF pilari4), enintään 14 899 000 euroa hoitotakuun toteutumista edistävien ennalta ehkäisevien toimien ja ongelmien varhaisen tunnistamisen vahvistamiseen (RRF pilari4) ja enintään 37 460 000 euroa hoitotakuuta edistävien palvelumuotoiltujen digitaalisten innovaatioiden käyttöönottoon (RRF pilari4).

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 107 200 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärarahasta peruutetaan 107 200 000 euroa.

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 092 000 euroa.

04. Suomen ympäristökeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 584 000 euroa.

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 80 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen, josta enintään 22 henkilötyövuotta määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen kohdan 2) sekä 58 henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamiseen muiden kohtien tehtäviin.

52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 585 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

61. Vesien- ja ympäristöhoidon tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuodelta 2022 siirtyneestä määrärahasta varataan 13 000 000 euroa peltojen kipsikäsittelyyn ja ravinteiden kierrätykseen (RRF pilari1) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää:

1) maa- ja vesialueiden sekä rakennusten ostamiseen ja lunastamiseen luonnonsuojelutarkoituksia varten sekä erämaa-alueisiin liitettävien alueiden ostamiseen luonnonsuojelulain (9/2023) 108 §:n mukaisesti

2) korvausten maksamiseen maanomistajille tai erityisen oikeuden haltijoille luonnonsuojelulain 47, 48, 64 ja 77 §:n mukaisten päätösten tai sopimusten aiheuttamista taloudellisista menetyksistä

- 3) korvausten maksamiseen luonnonsuojelulain 111 §:n mukaisista valtion korvausvelvollisuuden piiriin kuuluvista haitoista
- 4) Natura 2000 -verkoston toteuttamisesta aiheutuviin luonnonsuojelulain 110 ja 113 §:n, maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaki) (132/1999) 197 §:n sekä yksityistielain (560/2018) 21 §:n mukaan valtiolle määrättyihin korvauksiin
- 5) maa-aineslain (555/1981) 8 ja 26 §:n mukaisesti suojelusta aiheutuviin korvauksiin
- 6) luonnonsuojelulain 124 §:n 2 momentin mukaisiin haitankorvauksiin
- 7) valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin hankittavien alueiden tai yksityisiksi suojelualueiksi perustettavien alueiden arvioinnista, maanmittaustoimituksista ja hankintatehtävistä sekä yksityisten suojelualueiden merkintäpalvelujen hankkimisesta aiheutuviin menoihin ja lisäksi ympäristöministeriön hallinnassa olevien alueiden kiinteistönhoidon menoihin ja mahdollisiin korvaustoimitusten kuluihin
- 8) enintään 100 000 euroa erikseen tehtävien yhteistoimintasopimusten perusteella maksettaviin palkkioihin, joilla edistetään maanomistajien tekemien Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman (METSO) mukaisten tarjousten tai Helmi-ohjelman suoalueiden suojelua edistävien tarjousten käsittelyä
- 9) koron maksamiseen jaksotetuille kauppahinnan ja korvausten maksuerille, jolloin koron suuruus on kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977) 95 §:n 1 momentin mukainen
- 10) rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennalta ehkäisemisestä ja korvaamisesta annetun lain (15/2022) mukaisiin avustuksiin ja korvauksiin
- 11) kunnille ja kuntien virkistysalueiden hankintaa varten perustamille yhteisöille seudullisesti ja valtakunnallisesti merkittävien virkistysaluehankintojen tukemiseen valtiovastuulain (688/2001) nojalla. Hankintojen tulee edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua
- 12) metsätuhojen torjunnasta annetun lain (1087/2013) perusteella luonnonsuojelualueelta tai luonnonsuojelutarkoitukseen hankitulta valtion alueelta levinneiden metsätuhojen aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta ja vahinkojen arvioinnista aiheutuvien menojen maksamiseen.
- Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Valtioneuvoston vahvistamien luonnonsuojeluohjelmien, Natura 2000 -verkoston, Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (METSO) ja Helmi-ohjelman toteuttamiseksi saa tehdä vuonna 2023 sopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja vuoden 2023 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 10 000 000 euroa.

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

01. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 731 000 euroa.

04. Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 3 000 000 euroa.

37. Avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 145 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa ja vuodelta 2022 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää elpymisvälineestä rahoitettavan määrärahan osalta elpymisvälineen tavoitteiden mukaisesti ensisijaisesti elpymisvälineestä rahoitettavien vihreän siirtymän investointihankkeiden viranomaiskäsitelyihin kaavoituksen, luvituksen ja niihin liittyvien selvityksien osalta sekä päätösosan kohdan 2) mukaiseen käyttötarkoitukseen.

52. Avustukset asuinrakennusten sähköisen liikenteen infrastruktuurin edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 500 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kuutta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

54. Avustukset asuntoyhteisöille takautuvasta hyvityksestä sähkökeskuslämmitykseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 20 500 000 euroa.

Päälukokka 36

VALTIONVELAN KOROT

01. Valtionvelan korko

90. Valtionvelan korko (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 268 000 000 euroa.

1022/2023

Eduskunta on päättänyt, että nyt hyväksyttyä vuoden 2023 toista lisätalousarviota sovelletaan 22 päivästä marraskuuta 2023 alkaen.

Helsingissä 15.11.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies Jussi Halla-aho

pääsihteeri Maija-Leena Paavola